

Proaudit

L'auditoria de comptes / Auditoría de cuentas

Assessorament fiscal / Asesoría fiscal

Finances Corporatives / Finanzas corporativas

Comptabilitat consultoria / Consultoría en implantación

Sector públic / Sector público

Gall fer comú (*Tetrao urogallus*)

Nº 323 Març / Marzo 2026

Índex català →

Índice español →

Informació gratuïta pels clients de Proaudit.

Información gratuita para los clientes de Proaudit

Via Laietana, 45, esc. A, 4º 2º 08003 BARCELONA

+34 93 488 31 31 info@proaudit.es

Març 2026 butlletí 323

Índex (Català)

(Faci clic en el botó per a tornar a aquest índex).

1. CREACIÓ DE LA BASE ÚNICA DE CONEIXEMENT (BUC)
2. IRPF. DEDUCCIÓ PER INVERSIÓ EN HABITATGE HABITUAL DESPRÉS DE L'EXTINCIÓ DE CONDOMINI PER DIVORCI
La Direcció General de Tributs, en la consulta vinculant V1539-25, de 26 d'agost, analitza l'abast de la deducció per inversió en habitatge habitual en supòsits d'extinció de condomini derivada de divorci, quan un dels excònjuges adquireix la plena propietat de l'immoble i assumeix la totalitat del deute hipotecari.
3. IRPF. LES REFORMES INTEGRALS EN UN HABITATGE CONSTITUEIXEN UNA MILLORA QUE AUGMENTA EL SEU VALOR D'ADQUISICIÓ
El TEAR de Madrid aclareix la diferència entre despeses de millora i de conservació en immobles.
4. IS. EL TS ESTABLEIX QUE LES DESPESES COMPTABLES ERRÒNIES HAN D'IMPUTAR-SE A L'EXERCICI DE L'IS EN EL QUAL ES PRODUUEIX LA COMPTABILITZACIÓ DE L'ERROR, I NO RETROACTIVAMENT A L'EXERCICI EN QUÈ S'HAURIA D'HAVER COMPTABILITZAT
D'acord amb la jurisprudència del TS, tals despeses comptables erronis han d'imputar-se a l'exercici en el qual es produeix la comptabilització de l'error, i no retroactivament a l'exercici en què degué haver-se comptabilitzat.
5. IP. PRÒXIMA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL SOBRE L'IMPOST SOBRE EL PATRIMONI
El Tribunal Constitucional preveu dictar sentència al març sobre el recurs d'inconstitucionalitat interposat contra les modificacions de l'Impost sobre el Patrimoni introduïdes per la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a 2021.
6. IP. EXEMPCIÓ EN L'IMPOST SOBRE EL PATRIMONI DE PARTICIPACIONS EN EMPRESA FAMILIAR
Analitzem la sentència 3953/2025 del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (12 de novembre de 2025).
7. ITP. EL TS DETERMINARÀ SI EL TIPUS REDUÏT D'ITP PER A LES FAMÍLIES

NOMBROSES RESULTA APLICABLE QUAN EL FILL DEL SUBJECTE PASSIU QUE ATRIBUIRIA TAL CONDICIÓN A LA FAMÍLIA ESTÀ JA CONCEBUT “NASCITURUS”

El TS ha de determinar si un benefici fiscal previst per a les famílies nombroses resulta aplicable quan el subjecte passiu, en el moment de la meritació de l'impost que grava l'operació, no és titular d'una família nombrosa, però el fill que atribuiria tal condició està ja concebut en aquest moment, sobrevivint després del naixement posterior.

8. IAE – CÀLCUL DE L'IMPORT NET DE LA XIFRA DE NEGOCIS EN GRUPS MERCANTILS

S'analitzen dues qüestions pel TEAC: càlcul de l'import net de la xifra de negocis en grups de societats a l'efecte de l'exempció en l'Impost sobre Activitats Econòmiques i rebuig de la baixa retroactiva en l'IAE per falta d'acreditació de la condició d'entitat patrimonial i de la inexistència d'activitat econòmica.

9. LISD - EL TEAC DETERMINA ELS BÉNS INCLOSOS EN EL CONCEPTE D'AIXOVAR DOMÈSTIC, QUE NO POT COMPENDRE SENSE MÉS UN PERCENTATGE SOBRE LA TOTALITAT DE L'HERÈNCIA

En la determinació de l'aixovar, s'ha de distingir entre immobles destinats a habitatge habitual o a l'ús residencial del causant. D'altra banda, no haurien de considerar-se afectes a l'ús personal de la persona causant aquells immobles arrendats ni tampoc els cedita gratuïtament a familiars o a tercers en el moment de la meritació.

10. DISPOSICIONS PUBLICADES EL MES DE FEBRER DE 2026

11. CALENDARI FISCAL PER AL MES DE MARÇ DE 2026

| 1. CREACIÓ DE LA BASE ÚNICA DE CONEIXEMENT (BUC)

En el marc del nou model de gestió informàtica dels Tribunals econòmicoadministratius (TEA) i de la Direcció General de Tributs (DGT), aprovat per la Resolució de 13 de gener de 2021 de la Secretaria d'Estat d'Hisenda, s'està desenvolupant la **Base Única de Coneixement (BUC)**.

El projecte, impulsat conjuntament per TEA, DGT i l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT), amb participació de la Direcció General del Cadastre (DGC), té com a finalitat millorar l'atenció al ciutadà, reduir els temps de tramitació i optimitzar recursos mitjançant una gestió digital integral i l'ús d'infraestructures comunes.

Objectiu principal

La BUC **centralitzarà en una única base de dades els criteris tributaris actualment dispersos** en:

- Resolucions dels TEA
- Consultes vinculants de la DGT
- Programa INFORMA de l'AEAT

D'aquesta manera, permetrà oferir una interpretació unificada i actualitzada sobre cada qüestió tributària, integrant a més la jurisprudència nacional i europea quan escaigui.

Funcionalitats clau

- Emmagatzematge i gestió integral de criteris tributaris.
- Vinculació de criteris amb els preceptes normatius concrets (en l'àmbit de fracció d'article).
- Consulta accessible tant per a ciutadans (a través de les seues electròniques) com per a personal intern (intranet).
- Desenvolupament de cercadors avançats de documents i criteris.
- Integració amb les noves aplicacions de gestió de TEA i DGT.

El projecte compta amb un Consell Rector per a la seva governança i amb la col·laboració del BOE per a la descàrrega automatitzada i estructurada de normativa.

Calendari previst

Està prevista **una versió bàsica de la BUC al llarg de 2026**, amb finalització de desenvolupaments en el primer semestre i implantació en el segon. Entre les fites pendents destaquen la migració i depuració de bases de dades existents, l'actualització automàtica de canvis normatius i el desplegament en seues electròniques.

Evolució futura

Després de la seva implantació, es contempla la incorporació d'eines d'intel·ligència artificial per a donar suport a la migració de dades, la generació de resums i l'elaboració de propostes de resposta a contribuents, sempre sota supervisió humana.

En definitiva, **la BUC suposarà un avanç significatiu en transparència, seguretat jurídica i reducció de la conflictivitat tributària**, facilitant l'accés al criteri vigent sobre cada matèria fiscal.

2. IRPF. DEDUCCIÓ PER INVERSIÓ EN HABITATGE HABITUAL DESPRÉS DE L'EXTINCIÓ DE CONDOMINI PER DIVORCI

La Direcció General de Tributs, en la **consulta vinculant V1539-25, de 26 d'agost**, analitza l'abast de la deducció per inversió en habitatge habitual en supòsits d'extinció de **condomini derivada de divorci**, quan un dels excònjuges adquireix la plena propietat de l'immoble i assumeix la totalitat del deute hipotecari.

Tributs confirma que el contribuent podrà **aplicar la deducció en l'IRPF pel 100% de les quantitats satisfetes** en concepte d'amortització i interessos del préstec hipotecari, sempre que l'habitatge hagués estat adquirida amb anterioritat a l'1 de **gener de 2013** i resulti d'aplicació el **règim transitori** previst en la disposició transitòria divuitena de la LIRPF.

El criteri es fonamenta en la doctrina del TEAC (resolució d'1 d'octubre de 2020, unificació de criteri), que admet la deducció íntegra quan concorrin els següents requisits:

- Que el contribuent hagués vingut practicant la deducció per la seva participació en l'habitatge en exercicis anteriors a 2013.
- Que l'extinció del condomini es produeixi en un supòsit legalment admissible, com el divorci, i que l'excònjuge transmissor també hagués tingut dret a deducció no esgotat.
- Que el consultant assumeixi de manera exclusiva l'obligació de reembossament del préstec hipotecari original.

La deducció corresponent a la part d'habitatge adquirit a l'excònjuge queda **limitada a l'import que aquest últim hagués pogut deduir** d'haver mantingut la copropietat, evitant així una ampliació indeguda del dret a deducció.

En cap cas resulten deduïbles les quantitats satisfetes per a l'adquisició de la quota indivisa de l'excònjuge que **no estiguin vinculades al préstec hipotecari originari**.

3. IRPF. LES REFORMES INTEGRALS EN UN HABITATGE CONSTITUEIXEN UNA MILLORA QUE AUGMENTA EL SEU VALOR D'ADQUISICIÓ

El Tribunal econòmicoadministratiu Regional de Madrid, en la seva Resolució de 25 de novembre de 2025 (RG 28/20118/2024), analitza una qüestió recurrent en l'àmbit de l'IRPF: la correcta qualificació de les obres realitzades en un immoble com a **despeses de conservació i reparació** o com a **despeses de millora**, donat el seu impacte directe en el càlcul del guany o pèrdua patrimonial en cas de transmissió.

Marc normatiu

D'acord amb els articles 34 i següents de la Llei de l'IRPF, el guany o pèrdua patrimonial es determina per diferència entre el valor de transmissió i el valor d'adquisició.

Aquest últim inclou el cost de les inversions i millores realitzades, però **exclou les despeses de conservació i reparació**.

Per tant, **la qualificació de les obres resulta determinant** per a la tributació futura.

Criteris jurisprudencials aplicables

El TEAR es recolza en la doctrina del Tribunal Superior de Justícia de Madrid i del Tribunal Suprem:

- Obres de millora: aquelles que augmenten la capacitat productiva o d'ús de l'immoble o prolonguen la seva vida útil.
- Obres de conservació o reparació: les destinades al manteniment de l'ús normal del bé o a la mera substitució d'elements deteriorats.

El Tribunal destaca especialment la Sentència 247/2024, de 10 d'abril, del TSJ de Madrid, que va considerar millores determinades actuacions integrals (obra de paleta, electricitat, lampisteria, sòls, fusteria, etc.) per implicar una renovació substancial de l'immoble **i un allargament** de la seva vida útil.

El cas concret

En el supòsit analitzat, l'Administració va qualificar de despeses de conservació diverses actuacions (reforma de bany i cuina, substitució d'instal·lacions elèctriques i de lampisteria, canvi de sòls i finestres), considerant millora únicament la instal·lació de climatització per tractar-se d'un element inexistent prèviament.

No obstant això, el TEAR conclou que les obres van constituir una **reforma integral**, atenent a l'abast acreditat mitjançant factures, pressupostos i documentació tècnica (demolició d'envans, renovació completa d'instal·lacions, substitució de portes i finestres, etc.).

En conseqüència, estima la reclamació del contribuent i reconeix el caràcter de millores, i això permet la seva incorporació al valor d'adquisició de l'immoble.

Rellevància probatòria

El Tribunal subratlla que es tracta d'una qüestió eminentment probatòria. Resulten determinants:

- Dictàmens tècnics de professionals competents.
- Visat o qualificació col·legial del projecte.
- Factures i pressupostos detallats.
- Documentació gràfica.
- Qualificació com a obres de rehabilitació a l'efecte d'IVA (tipus reduït del 10%), quan concorrin els requisits qualitatius i quantitatius exigits.

Conclusió pràctica

La resolució reforça que una **reforma integral degudament acreditada pot qualificar-se com a millora**, incrementant el valor d'adquisició de l'immoble i reduint el guany patrimonial futur.

La correcta planificació documental i tècnica de les obres serà clau per a sostenir el seu tractament fiscal favorable.

4. IS. EL TS ESTABLEIX QUE LES DESPESES COMPTABLES ERRÒNIES HAN D'IMPUTAR-SE A L'EXERCICI DE L'IS EN EL QUAL ES PRODUUEIX LA COMPTABILITZACIÓ DE L'ERROR, I NO RETROACTIVAMENT A L'EXERCICI EN què S'HAURIA D'Haver COMPTABILITZAT

Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia

Sentència 3788/2025, de 21 d'octubre (Recurs 2105/2021)

Una societat va sol·licitar la rectificació de l'impost de societats de 2018 després de reformular els seus comptes en 2019 per un canvi de criteri relatiu a l'atribució de rendes d'una societat civil participada al 50%.

L'entitat pretenia:

- Revertir rendes imputades en 2018.
- Rectificar l'autoliquidació de l'IS 2018.
- Obtenir la devolució de 1.240,84 €.

L'AEAT i el Tribunal Econòmic Administratiu Regional d'Andalusia (TEARA) van denegar la sol·licitud. L'assumpte va arribar al TSJ.

Criteri del Tribunal.

El TSJ desestima el recurs i confirma la denegació de la rectificació.

Clau principal:

Els errors comptables han d'imputar-se fiscalment en l'exercici en què es detecten i es comptabilitza la seva correcció, no en l'exercici original.

Fonament jurídic

El Tribunal aplica la Norma 22 del Pla General de Comptabilitat, que estableix que:

Els errors comptables d'exercicis anteriors s'esmenen en l'exercici en què es detecten.

A més, recorda la doctrina del Tribunal Suprem (SSTS de 25 d'octubre de 2021 i 23 d'abril de 2024):

- La reformulació de comptes produeix efectes fiscals en l'exercici en què es realitza.
- No procedeix la retroacció tret que la imputació posterior generi una tributació inferior indeguda.
- En aquest cas, no es va acreditar perjudici per a la Hisenda Pública (STSJ-And-2105-2021).

Altres aspectes rellevants

- La part recurrent no va combatre expressament l'argument central relatiu a la Norma 22 PGC.
- No va quedar prou acreditat que la modificació comptable alterés efectivament la base imposable de 2018.
- La reformulació comptable en 2019 no habilita automàticament la rectificació de l'exercici 2018.

Impacte pràctic per a les empreses

- ✓ Detectar un error comptable en un exercici posterior no permet, per regla general, rectificar exercicis anteriors.
- ✓ La correcció ha d'integrar-se en l'exercici en què es detecta l'error. És essencial analitzar l'impacte en la base imposable i fonamentar jurídicament la sol·licitud de rectificació.
- ✓ En via contenciosa, és imprescindible rebatre tots els arguments jurídics de l'Administració.

5. IP. PRÒXIMA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL SOBRE L'IMPOST SOBRE EL PATRIMONI

El Tribunal Constitucional preveu dictar sentència el març de 2026 sobre el recurs d'inconstitucionalitat interposat contra les modificacions de l'Impost sobre el Patrimoni introduïdes per la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a 2021.

L'eventual fallada pot afectar les autoliquidacions corresponents als exercicis **2021, 2022, 2023 i 2024**, comprometent aproximadament **6.700 milions d'euros recaptats** des de 2021.

Objecte del recurs

El recurs qüestiona dues modificacions essencials:

a) Caràcter permanent de l'impost

S'impugna la supressió de la seva naturalesa temporal —vigent des de 2011— i la seva configuració com a tribut de caràcter indefinit mitjançant Llei de Pressupostos. L'argument central es fonamenta en l'article 134 de la Constitució Espanyola (CE), en entendre que la Llei de Pressupostos no pot crear tributs ni alterar de manera substancial la seva configuració essencial.

b) Increment del tipus marginal màxim

Es va elevar el tipus màxim del 2,5% al 3,5%, la qual cosa, segons els recurrents, podria vulnerar els principis de capacitat econòmica i no confiscatòria (art. 31.1 CE), especialment en supòsits d'actius no productius.

Efectes potencials de la sentència

Conforme a la doctrina consolidada del Tribunal Constitucional (TC) en matèria tributària:

- L'eventual declaració d'inconstitucionalitat no generaria efectes generals automàtics.
- Només podrien beneficiar-se els qui hi hagin:
 - Impugnat en termini les seves autoliquidacions, i
 - Mantinguin el procediment viu en la data de la sentència (sense sentència ferma).

En tal cas, cabria la devolució d'ingressos indeguts juntament amb els corresponents interessos.

Consideracions procedimentals rellevants

La presentació de sol·licitud de rectificació:

- Interromp la prescripció del dret de l'Administració a comprovar i liquidar.
- Manté l'exercici obert tant per a eventuais devolucions com per a actuacions inspectores.
- Pot generar riscos addicionals en supòsits de:
 - Valoracions controvertides.
 - Aplicació del règim d'empresa familiar.
 - Aplicació del límit conjunt IRPF-Patrimoni.

Resulta imprescindible realitzar una anàlisi cas per cas abans de promoure actuacions.

Impacte pressupostari i calendari

La resolució, inicialment prevista per a 2024, ha estat successivament posposada fins a 2026, ampliant el nombre d'exercicis potencialment afectats i el volum econòmic en joc.

Recomanacions pràctiques

- Revisar la situació processal de cada exercici.
- Avaluar contingències fiscals latents abans d'iniciar rectificacions.
- Analitzar impacte financer i comptable en grups patrimonials.
- Preparar estratègia processal davant diferents escenaris de fallada (estimatori total, parcial o desestimatori).

6. IP. PRÒXIMA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL SOBRE L'IMPOST SOBRE EL PATRIMONI

Analitzem la Sentència 3953/2025 del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (12 de novembre de 2025), Recurs 3199/2023.

El Tribunal analitza la procedència de l'exempció **en l'Impost sobre el Patrimoni (IP)** respecte de participacions en diverses societats familiars durant els exercicis 2014 a 2017.

La Inspecció i el TEARC van negar l'exempció en considerar incomplets els requisits de l'article 4.Vuit.Dos de la Llei 19/1991 (LIP), principalment per:

- Falta d'activitat econòmica real (especialment en arrendament immobiliari).
- Inexistència d'empleat vàlid a jornada completa.
- Incompliment del requisit de remuneració de l'administrador (>50% de rendiments).
- Existència d'actius no afectes en una de les entitats.
- Imposició de sancions per aplicació indeguda de l'exempció.

I. Marc normatiu aplicable

La controvèrsia gira entorn de l'aplicació de l'article 4.Vuit.Dos de la Llei 19/1991 de l'Impost sobre el Patrimoni (LIP), que exigeix:

1. Que l'entitat no tingui per activitat principal la mera gestió de patrimoni mobiliari o immobiliari.
2. Participació mínima (5% individual o 20% conjunta grup familiar).
3. Exercici efectiu de funcions de direcció amb remuneració superior al 50% del total de rendiments empresarials, professionals i del treball.

Així mateix, l'exempció només aconsegueix al valor proporcional dels actius necessaris per a l'activitat econòmica, conforme al RD 1704/1999 i a l'art. 29 LIRPF.

II. Qüestions controvertides

La Inspecció va negar l'exempció en diverses societats familiars per:

- Falta d'activitat econòmica real (especialment en arrendament).
- Inexistència d'empleat vàlid a jornada completa.
- Incompliment del requisit de remuneració de l'administrador.
- Existència d'actius financers i crèdits no afectes.
- Imposició de sancions per aplicació indeguda de l'exempció. El TEARC va confirmar la regularització i les sancions.

III. Doctrina fixada pel TSJ de Catalunya

Reconeixement d'activitat econòmica en promoció immobiliària

El Tribunal atorga especial rellevància a actuacions inspectores prèvies en IRPF en les quals la pròpia AEAT va qualificar determinades operacions com a **activitat econòmica de promoció immobiliària** (vendes tractades com a existències i no com a guanys patrimonials).

Claus interpretatives:

- No resulta coherent negar activitat econòmica en IP quan l'Administració la va reconèixer prèviament en IRPF.
- La qualificació tributària prèvia constitueix un element probatori rellevant.
- L'activitat de promoció pot mantenir-se encara que existeixin períodes sense noves construccions, si persisteix la gestió d'existències i processos urbanitzadors.

Es reafirma una interpretació material i no merament formal del concepte d'activitat econòmica.

Arrendament i contractació de familiar

La Inspecció va rebutjar la validesa del contracte laboral amb l'esposa del soci majoritari per entendre que havia de considerar-se relació mercantil.

El Tribunal aplica per analogia la doctrina recent del Tribunal Suprem (STS 970/2025, rec. 4160/2023):

No pot rebutjar-se automàticament el caràcter laboral d'un contracte **pel mer fet d'existir vinculació societària o familiar**.

Implicacions tècniques:

- L'Administració no pot desvirtuar "a limine" un contracte laboral formalment vàlid.
- La càrrega probatòria d'acreditar simulació o inexistència de relació laboral correspon a l'Administració.
- L'existència de vincle conjugal no determina automàticament inclusió en RETA ni invalida la relació laboral.

Es consolida una línia jurisprudencial garantista enfront de presumpcions administratives.

Requisit del 50% de remuneració: còmput separat

El Tribunal recorda l'aplicació de l'article 5.2 RD 1704/1999:

- El càlcul del percentatge ha de realitzar-se de manera individual per a cada entitat.
- No s'inclouen els rendiments d'altres entitats que també compleixin requisits d'exempció.
- Tampoc han de computar-se els rendiments derivats d'activitats els béns de les quals gaudeixen d'exempció.
-

Conseqüència pràctica rellevant:

Si diverses societats del grup familiar desenvolupen activitat econòmica, la remuneració percebuda en cadascuna ha d'analitzar-se separatament, evitant "contaminacions creuades".

Aquest pronunciament resulta especialment rellevant per a estructures hòlding o grups familiars diversificats.

Actius afectes: concepte de "necessitat"

En relació amb la societat industrial del grup (sector oleícola), la Inspecció va excloure determinats actius:

- Crèdits a soci.
- Crèdits a societat participada.
- Accions en entitat financera.

El Tribunal:

- ✓ Inclou com a actiu afecte el crèdit a una altra societat del grup que desenvolupa activitat econòmica.
- × Manté l'exclusió del crèdit personal al soci i de les accions bancàries per falta de prova d'afectació.

Element doctrinal rellevant:

S'emfatitza que la llei utilitza el terme "actius necessaris", la qual cosa implica un estàndard material d'afectació.

La càrrega probatòria recau en el contribuent, qui ha d'acreditar la connexió funcional de l'actiu amb l'activitat.

Sancions: desaparició de culpabilitat

En estimar-se substancialment el recurs:

- S'anul·len les liquidacions principals.
- Decauen automàticament les sancions.

La sentència reforça la idea que la discrepància interpretativa raonable en matèria d'empresa familiar exclou culpabilitat.

IV. Impacte pràctic per a planificació patrimonial

- 1. Seguretat jurídica en grups familiars

La sentència protegeix estructures empresarials reals enfront d'interpretacions excessivament formalistes.

- 2. Importància de la coherència intertributària

La qualificació d'activitat econòmica en IRPF pot projectar-se en IP.

- 3. Gestió documental preventiva

Recomanacions pràctiques:

- Mantenir contractes laborals formalitzats i documentació acreditativa de funcions.
- Justificar econòmicament l'existència de crèdits intragrup.
- Documentar l'afectació d'inversions financeres quan s'al·legui la seva necessitat.

- 4. Càlcul estratègic de retribucions

En grups amb diverses societats:

- Convé analitzar separatament la remuneració en cada entitat.
- Evitar concentracions que puguin distorsionar el requisit del 50%.

V. Conclusió

La Sentència 3953/2025 del TSJ de Catalunya consolida una interpretació substantiva i coherent de l'exempció per empresa familiar en l'Impost sobre el Patrimoni:

- Reforça la protecció d'activitats econòmiques reals.
- Limita la capacitat de l'Administració per a rebutjar contractes laborals per mera vinculació familiar.
- Aclareix el càlcul del requisit de remuneració.
- Exigeix prova rigorosa per a considerar actius com a afectes.

Es tracta d'una resolució de gran interès per a estructures empresarials familiars amb activitat immobiliària i industrial, especialment en contextos de planificació patrimonial i successòria.

7. ITP. EL TS DETERMINARÀ SI EL TIPUS REDUÏT D'ITP PER A LES FAMÍLIES NOMBROSES RESULTA APLICABLE QUAN EL FILL DEL SUBJECTE PASSIU QUE ATRIBUÏRIA TAL CONDICIÓN A LA FAMÍLIA ESTÀ JA CONCEBUT “NASCITURUS”

Tribunal Suprem – Acte de 14 de gener de 2026 (Rec. 8692/2024)

El Tribunal Suprem ha admès a tràmit un recurs de cassació per a determinar si pot aplicar-se el tipus reduït en l'ITP per adquisició d'habitatge habitual per a família nombrosa quan, en el moment de la meritació, el tercer fill estava concebut, però encara no havia nascut.

Antecedents

- Un matrimoni va adquirir habitatge el gener de 2019.
- Van tributar per ITP al 6%.
- Posteriorment, van sol·licitar la devolució d'ingressos indeguts al·legant que, en la data de la compra, l'esposa estava embarassada del seu tercer fill, que va néixer amb vida mesos després.
- L'Administració autonòmica va denegar el benefici per no ostentar formalment la condició de família nombrosa en el moment de la meritació.
- El Tribunal Superior de Justícia de Madrid va estimar el recurs dels contribuents, aplicant l'article 29 del Codi Civil (protecció del “nasciturus”, això és, concebut, però no nascut), entenent que havia de considerar-se nascut per a efectes favorables.

Qüestió amb interès cassacional

L'Alt Tribunal haurà de decidir si:

Pot aplicar-se el benefici fiscal de família nombrosa quan, en el moment de la meritació de l'impost, el tercer fill estava concebut, però encara no havia nascut, sobrevivint posteriorment.

Normativa objecte d'interpretació

- Llei 40/2003 (arts. 2, 5 i 7)
- Llei 58/2003 (arts. 14 i 21)
- Codi Civil (arts. 29, 30 i 627)
- Reglament de l'ITP (art. 92.1.a)

Claus jurídiques

- L'article 29 CC reconeix efectes favorables al concebut que neixi amb vida.
- En matèria tributària regeix el principi d'interpretació estricta dels beneficis fiscals (art. 14 LGT).
- La meritació determina les circumstàncies rellevants de l'obligació tributària (art. 21 LGT).
- Debat central: Pot estendre's la ficció civil del “nasciturus” a l'àmbit tributari per

a consolidar un benefici fiscal?

Situació actual

El Tribunal Suprem admet el recurs per existir:

- Interpretacions contradictòries entre tribunals.
- Absència de jurisprudència específica sobre aquesta qüestió.

L'Acte no resol el fons, però obre la porta al fet que el Suprem fixi doctrina sobre la incidència de l'embaràs en l'aplicació de beneficis fiscals per família nombrosa.

8. IAE – CÀLCUL DE L'IMPORT NET DE LA XIFRA DE NEGOCIS EN GRUPS MERCANTILS

TEAC, Resolució de 18 de setembre de 2025 (R.G. 8251/2024)

Qüestió controvertida

El Tribunal economicoadministratiu Central analitza com ha de calcular-se l'import **net de la xifra de negocis (INCN)** a l'efecte d'aplicar l'exempció de l'article 82.1.c) del TRLRHL en l'Impost sobre Activitats Econòmiques (IAE) quan l'entitat forma part d'un grup de societats.

En concret, es discuteix si:

- Ha de prendre's l'import **agregat** (suma de les xifres individuals de totes les entitats del grup, sense eliminar operacions internes), o
- L'import **consolidat** (el resultant després d'eliminar operacions intragrup).

Criteri del TEAC

El TEAC confirma el criteri de l'Administració i estableix que:

- Quan una entitat forma part d'un grup en el sentit de l'article 42 del Codi de Comerç, l'INCN ha de referir-se al conjunt **d'entitats del grup**, entès com **la suma de les xifres individuals, sense eliminar operacions intragrup**.
- **No procedeix** prendre l'import consolidat que figura en el model 220 de l'impost de societats.

El Tribunal fonamenta la seva decisió en:

- El tenor literal de l'article 82.1.c) TRLRHL.
- L'Ordre HAC/85/2003.
- Doctrina de la DGT (consulta V0246-05).
- Jurisprudència del Tribunal Suprem (STS 8-6-2015).
- La finalitat antifragmentació reforçada per la Llei 11/2021.

Sobre l'al·legació d'entitat patrimonial

La reclamant va al·legar ser una **hòlding pura (entitat patrimonial)** sense activitat econòmica i, per tant, no subjecta a l'IAE.

El TEAC rebutja aquesta pretensió perquè:

- En les seves autoliquidacions de l'impost de societats no va marcar la casella d'entitat patrimonial.
 - No va instar la rectificació d'aquestes autoliquidacions.
4. Els comptes anuals aportats no desvirtuen la presumpció de veracitat de les declaracions tributàries (art. 108.4 LGT).

Així mateix, confirma que la baixa en l'IAE no pot tenir efectes retroactius sense prova suficient del cessament efectiu d'activitat.

Conclusió

El TEAC **desestima la reclamació** i confirma:

5. Que el llindar del milió d'euros per a l'exempció de l'IAE ha de calcular-se sobre l'import **agregat del grup**, incloent-hi operacions internes.
6. Que no procedeix la consideració d'entitat patrimonial ni la baixa retroactiva en l'IAE sense rectificació prèvia de l'IS.

Impacte pràctic

- Reforça la interpretació estricta de la regla antifragmentació en l'IAE.
- Aclareix que la referència al "conjunt del grup" implica suma agregada, no xifra consolidada.
- Subratlla la importància de la coherència entre declaracions de l'IS i la posició defensada en via economicoadministrativa.

9. LISD - EL TEAC DETERMINA ELS BÉNS INCLOSOS EN EL CONCEPTE D'AIXOVAR DOMÈSTIC, QUE NO POT COMPRENDRE SENSE MÉS UN PERCENTATGE SOBRE LA TOTALITAT DE L'HERÈNCIA

TEAC. Resolució de 30 de maig de 2025 (R.G. 6258/2024)

Impost sobre Successions i Donacions (ISD). Aixovar domèstic i determinació de la base imposable

El Tribunal economicoadministratiu Central estima la reclamació interposada contra liquidació provisional dictada per l'Oficina Nacional de Gestió Tributària en relació amb l'ISD, anul·lant l'acte impugnat.

Càlcul de l'aixovar domèstic

El TEAC analitza la correcta determinació de l'aixovar domèstic conforme a l'article 15 de

la Llei 29/1987 (LISD) i la doctrina del Tribunal Suprem (STS 19 de maig de 2020).

Criteri reiterat:

- L'aixovar domèstic comprèn únicament els **béns mobles afectes al servei de l'habitatge familiar o a l'ús personal del causant**.
- La presumpció del 3% **del cabal relicte és "iuris tantum"**, per la qual cosa admet prova en contra.
- No formen part de l'aixovar:
 - Immobles en general.
 - Béns productius.
 - Diners, valors mobiliaris i actius financers.
 - Béns afectes a activitats econòmiques.

Immobles i aixovar domèstic

El Tribunal distingeix:

- **Habitatges destinats a residència del causant** (habitual o segones residències): poden integrar la base per a calcular el 3%.
- **Immobles arrendats o ceditos gratuïtament** a tercers en el moment de la meritació: no han d'incloure's, al no estar afectes a l'ús personal del causant.

En el cas concret, l'immoble de Barcelona no constituïa residència habitual ni segona residència de la causant, perquè estava ocupat per la seva filla (copropietària al 50% i empadronada en ell). El fet que es declarés com a "imputació de renda immobiliària" en IRPF no implica disponibilitat efectiva ni afectació a l'ús personal.

Conclusió: no havia de computar-se per al càlcul de l'aixovar domèstic

Doctrina rellevant per a la pràctica professional

1. El 3% de l'aixovar domèstic **no s'aplica automàticament sobretot el cabal relicte**.
2. Només han d'incloure's immobles efectivament destinats a residència del causant.
3. La mera imputació de renda immobiliària en IRPF **no acredita afectació a l'ús personal**.
4. En successions testades, la base imposable ha de respectar estrictament les disposicions del testament.
5. L'article 27 LISD no permet reconstruir fictíciament l'herència conforme a regles de successió intestada si existeix testament vàlid.

10. DISPOSICIONS PUBLICADES DURANT ELS MESOS DE GENER I FEBRER DE 2026

Mesures urgents

Reial decret llei 1/2026, de 27 de gener, d'ajudes a les víctimes dels accidents ferroviaris d'Adamuz (Còrdova) i Gèlida (Barcelona).

Direcció de l'Estat. BOE num. 25 de 27 de gener de 2026.

Mesures urgents

Reial decret llei 2/2026, de 3 de febrer, pel qual s'adopten mesures urgents per a fer front a situacions de vulnerabilitat social, en matèria tributària i relatives als recursos dels sistemes de finançament territorial.

Direcció de l'Estat. BOE num. 31 de 4 de febrer de 2026.

Impostos

Ordre HAC/56/2026, de 22 de gener, per la qual es modifica l'Ordre HFP/826/2022, de 30 d'agost, per la qual s'aprova el model 587 «Impost sobre els Gasos Fluorats d'efecte d'hivernacle. Autoliquidació» i el model A23 «Impost sobre els Gasos Fluorats d'efecte d'hivernacle. Sol·licitud de devolució», es determinen la forma i procediment per a la presentació d'aquests, i es regulen la inscripció en el Registre territorial i la gestió de la comptabilitat d'existència.

Ministeri d'Hisenda. BOE núm. 32 de 5 de febrer de 2026.

Mesures urgents

Reial decret llei 5/2026, de 17 de febrer, pel qual s'adopten mesures urgents en resposta als danys causats per diversos fenòmens meteorològics adversos, d'especial afectació en les comunitats autònomes d'Andalusia i Extremadura.

Direcció de l'Estat. BOE núm. 44 de 19 de febrer de 2026.

DISPOSICIONES AUTONÓMIQUES I FORALS

COMUNITAT AUTÒNOMA DEL PRINCIPAT D'ASTÚRIES

Pressupostos

Llei del Principat d'Astúries 5/2025, de 31 de desembre, de Pressupostos Generals per a 2026.

BOE núm. 35 de 9 de febrer de 2026.

COMUNITAT AUTÒNOMA DE GALÍCIA

Pressupostos

Llei 4/2025, de 23 de desembre, de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma de Galícia per a l'any 2026.

BOE núm. 40 de 14 de febrer de 2026.

COMUNITAT FORAL DE NAVARRESA

Mesures tributàries

Llei foral 17/2025, de 22 de desembre, de modificació de diversos impostos i altres mesures tributàries.

Llei foral 18/2025, de 22 de desembre, de l'impost complementari per a garantir un nivell mínim global d'imposició per als grups multinacionals i els grups nacionals de gran magnitud.

BOE núm. 46 de 20 de febrer de 2026.

11. CALENDARI FISCAL PER AL MES DE MARÇ DE 2026

FINS AL DE 2 DE MARÇ

IVA

- Gener 2026. Autoliquidació: 303
- Gener 2026. Grup d'entitats, model individual: 322
- Gener 2026. Grup d'entitats, model agregat: 353
- Gener 2026. Operacions assimilades a les importacions: 380

impost de societats

- Entitats l'exercici de les quals coincideixi amb l'any natural: opció/renuncia a l'opció per al càlcul dels pagaments fraccionats sobre la part de base imposable del període dels tres, nou o onze mesos de cada any natural: 036
- Si el període impositiu no coincideix amb l'any natural, l'opció/renuncia per aquesta modalitat de pagaments fraccionats s'exercirà, en els primers dos mesos de cada període impositiu o entre l'inici d'aquest període impositiu i la fi del termini per a efectuar el primer pagament fraccionat, si aquest termini és inferior a dos mesos: 036

Impostos Mediambientals

- Gener 2026. Impost especial sobre els envasos de plàstic no reutilitzables. Presentació comptabilitat i llibre registro d'existències

Declaració anual de consum d'energia elèctrica

- Any 2025: 159

Declaració informativa anual d'operacions realitzades per empresaris o professionals adherits al sistema de gestió de cobraments a través de targetes de crèdit o dèbit

- Any 2025: 170

Declaració informativa mensual de les operacions realitzades pels empresaris o professionals adherits al sistema de gestió de cobraments a través de qualsevol tipus de targetes i mitjançant pagaments associats a números de telèfon mòbil

- Gener 2026: 170

Declaració informativa mensual de comptes en tota classe d'institucions financeres i resum anual de retencions i ingressos a compte sobre rendiments del capital mobiliari i rendes obtingudes per la contraprestació derivada de comptes en tota classe d'institucions financeres

- Gener 2026: 196

Declaració informativa anual de plans d'estalvi a llarg termini

- Any 2025: 280

Declaració anual d'operacions amb tercers persones

- Any 2025: 347

Autoliquidació de l'aportació a realitzar pels prestadors del servei de comunicació audiovisual televisiu i pels prestadors del servei d'intercanvi de vídeos a través de plataforma d'àmbit geogràfic estatal o superior al d'una Comunitat Autònoma

- Any 2025: 792

FINS AL 12 DE MARÇ

INTRASTAT - Estadística Comerç Intracomunitari

- Febrer 2026. Obligats a subministrar informació estadística

FINS AL 20 DE MARÇ

Renda i Societats

Retencions i ingressos a compte de rendiments del treball, activitats econòmiques, premis i determinats guanys patrimonials i imputacions de renda, guanys derivats d'accions i participacions de les Institucions d'Inversió Col·lectiva, rendes d'arrendament d'immobles urbans, capital mobiliari, persones autoritzades i saldos en comptes i, de rendes de no residents obtingudes sense establiment permanent.

- Febrer 2026. Grans empreses: 111, 115, 117, 123, 124, 126, 128, 216, 230

IVA

- Febrer 2026. Declaració recapitulativa d'operacions intracomunitàries: 349
- Sol·licitud de devolució per subjectes passius en el règim simplificat de l'IVA i que exerceixin l'activitat de transport de viatgers o de mercaderies per carretera, per adquirir determinats mitjans de transport: 308

Impost sobre les Primes d'Assegurances

- Febrer 2026: 430

Impostos Especials de Fabricació

- Desembre 2025. Grans empreses: 561, 562, 563
- Febrer 2026: 548, 566, 581
- Febrer 2026: 573 (Autoliquidació), A24 (Sol·licitud de devolució)

- Declaració d'operacions pels destinataris registrats i representants fiscals: 510

Impost Especial sobre l'Electricitat

- Febrer 2026. Grans empreses: 560

Impostos Mediambientals

- Febrer 2026. Impost especial sobre els envasos de plàstic no reutilitzables. Autoliquidació: 592

Impost Especial sobre les Transaccions Financeres

- Febrer 2026: 604

FINS AL 30 DE MARÇ

IVA

- Febrer 2026. Autoliquidació: 303
- Febrer 2026. Grup d'entitats, model individual: 322
- Febrer 2026. Grup d'entitats, model agregat: 353
- Febrer 2026. Operacions assimilades a les importacions: 380

FINS AL 31 DE MARÇ

IVA

- Febrer 2026. Finestreta única - Règim d'importació: 369
- Tercer trimestre 2025: sol·licitud de reembossament en el marc de les relacions diplomàtiques, consulars i dels Organismes Internacionals reconeguts per Espanya: 362
- Tercer trimestre 2025: sol·licitud de reembossament de les quotes tributàries suportades relatives a l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, a les Casernes Generals Internacionals d'aquesta Organització i als Estats parteix en aquest Tractat: 364
- Tercer trimestre 2025: sol·licitud de reembossament de les quotes tributàries suportades per les forces armades dels Estats membres de la UE: 381

Impost sobre Hidrocarburs

- Any 2025. Relació anual de destinataris de productes de la tarifa segona: 512
- Any 2025. Relació anual de quilòmetres realitzats

Impostos Mediambientals

- Febrer 2026. Impost especial sobre els envasos de plàstic no reutilitzables. Presentació comptabilitat i llibre registro d'existències

Declaració informativa mensual de les operacions realitzades pels empresaris o

professionals adherits al sistema de gestió de cobraments a través de qualsevol tipus de targetes i mitjançant pagaments associats a números de telèfon mòbil

- Febrer 2026: 170

Declaració informativa de valors, assegurances i rendes

- Any 2025: 189

Declaració informativa mensual de comptes en tota classe d'institucions financeres i resum anual de retencions i ingressos a compte sobre rendiments del capital mobiliari i rendes obtingudes per la contraprestació derivada de comptes en tota classe d'institucions financeres

- Febrer 2026: 196

Declaració informativa sobre clients perceptors de beneficis distribuïts per Institucions d'Inversió Col·lectiva espanyoles, així com d'aquells per compte dels quals l'entitat comercialitzadora hagi efectuat reembossaments o transmissions d'accions o participacions

- Any 2025: 294

Declaració informativa sobre clients amb posició inversora en Institucions d'Inversió Col·lectiva espanyoles, referida a data 31 de desembre de l'exercici, en els supòsits de comercialització transfronterera d'accions o participacions en Institucions d'Inversió Col·lectiva espanyoles

- Any 2025: 295

Declaració informativa sobre béns i drets a l'estranger

- Any 2025: 720

Declaració informativa sobre monedes virtuals situades a l'estranger

- Any 2025: 721

Proaudit

Animal d'aquest mes

El **gall fer** (*Tetrao urogallus*) és un ocell gros amb el cos arrodonit, ales amples i cua llarga. Tenen un elevat dimorfisme sexual: El mascle és més gran (entre 3 i 4 kg de pes) que la femella. Mostra un color negrós, encara que les ales són marronoses i presenta tonalitats irisades verdes i blavisses en el coll i el pit. Alguns trets característics del mascle són les carúncules (una excrescència carnosa sense plomes de color vermell) que exhibeix per sobre de l'ull, més conspicues durant l'època de zel, les taques blanques a l'altura de les espatlles, el bec de color blanc d'ivori i la cua (amb petites taques blanques). La femella és clarament diferent: el seu plomatge, amb tonalitats marronoses, és molt críptic i li permet passar desapercebuda durant l'època d'incubació. Les seues dimensions són més reduïdes (al voltant d'1,5 kg).

Aquesta informació és proporcionada gratuïtament per Proaudit SLP.

Aquest butlletí té caràcter merament informatiu i de cap manera representa l'opinió de Proaudit o de qualsevol dels seus socis o treballadors. Proaudit no és responsable de cap conseqüència de qualsevol acció que resulti de l'ús de la informació continguda en aquest butlletí ni garanteix la veracitat de la informació.

Es recorda als usuaris que aquesta informació canvia amb freqüència i qualsevol usuari ha de verificar que aquest butlletí representa les lleis, regles i regulacions vigents en el moment del seu ús. En cas de qualsevol dubte si us plau contacti amb nosaltres per a qualsevol aclariment.

 Via Laietana, 45, esc. A, 4º 2ª Barcelona 08003

 + 34 93 488 31 31

 +34 93 317 56 97

 info@proaudit.es

 proaudit.es

 linkedin.com/company/proaudit-s.l.p.

Marzo 2026 boletín nº 323

Índice. (Español)

(Haga clic en el botón para volver a este índice).

1. **CREACIÓN DE LA BASE ÚNICA DE CONOCIMIENTO (BUC)**
En el marco del nuevo modelo de gestión informática de los Tribunales Económico-Administrativos (TEA) y de la Dirección General de Tributos (DGT), aprobado por la Resolución de 13 de enero de 2021 de la Secretaría de Estado de Hacienda, se está desarrollando la Base Única de Conocimiento (BUC).
2. **IRPF. DEDUCCIÓN POR INVERSIÓN EN VIVIENDA HABITUAL TRAS LA EXTINCIÓN DE CONDOMINIO POR DIVORCIO**
La Dirección General de Tributos, en la consulta vinculante V1539-25, de 26 de agosto, analiza el alcance de la deducción por inversión en vivienda habitual en supuestos de extinción de condominio derivada de divorcio, cuando uno de los excónyuges adquiere la plena propiedad del inmueble y asume la totalidad de la deuda hipotecaria.
3. **IRPF. LAS REFORMAS INTEGRALES EN UNA VIVIENDA CONSTITUYEN UNA MEJORA QUE AUMENTA SU VALOR DE ADQUISICIÓN**
El TEAR de Madrid clarifica la diferencia entre gastos de mejora y de conservación en inmuebles.
4. **IS. EL TS ESTABLECE QUE LOS GASTOS CONTABLES ERRÓNEOS DEBEN IMPUTARSE AL EJERCICIO DEL IS EN EL QUE SE PRODUCE LA CONTABILIZACIÓN DEL ERROR, Y NO RETROACTIVAMENTE AL EJERCICIO EN QUE DEBIÓ HABERSE CONTABILIZADO**
Con arreglo a la jurisprudencia del TS, tales gastos contables erróneos deben imputarse al ejercicio en el que se produce la contabilización del error, y no retroactivamente al ejercicio en que debió haberse contabilizado.
5. **IP. PRÓXIMA SENTENCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL SOBRE EL IMPUESTO SOBRE EL PATRIMONIO**
El Tribunal Constitucional prevé dictar sentencia en marzo sobre el recurso de inconstitucionalidad interpuesto contra las modificaciones del Impuesto sobre el Patrimonio introducidas por la Ley de Presupuestos Generales del Estado para 2021.

6. IP. EXENCIÓN EN EL IMPUESTO SOBRE EL PATRIMONIO DE PARTICIPACIONES EN EMPRESA FAMILIAR
Analizamos la sentencia 3953/2025 del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (12 de noviembre de 2025).
7. ITP. EL TS DETERMINARÁ SI EL TIPO REDUCIDO DE ITP PARA LAS FAMILIAS NUMEROSAS RESULTA APLICABLE CUANDO EL HIJO DEL SUJETO PASIVO QUE ATRIBUIRÍA TAL CONDICIÓN A LA FAMILIA ESTÁ YA CONCEBIDO “NASCITURUS”
El TS debe determinar si un beneficio fiscal previsto para las familias numerosas resulta aplicable cuando el sujeto pasivo, en el momento del devengo del impuesto que grava la operación, no es titular de una familia numerosa, pero el hijo que atribuiría tal condición está ya concebido en ese momento, sobreviviendo tras el nacimiento posterior.
8. IAE – CÁLCULO DEL IMPORTE NETO DE LA CIFRA DE NEGOCIOS EN GRUPOS MERCANTILES
Se analizan dos cuestiones por el TEAC: cálculo del importe neto de la cifra de negocios en grupos de sociedades a efectos de la exención en el Impuesto sobre Actividades Económicas y rechazo de la baja retroactiva en el IAE por falta de acreditación de la condición de entidad patrimonial y de la inexistencia de actividad económica.
9. LISD - EL TEAC DETERMINA LOS BIENES INCLUIDOS EN EL CONCEPTO DE AJUAR DOMÉSTICO, QUE NO PUEDE COMPRENDER SIN MÁS UN PORCENTAJE SOBRE LA TOTALIDAD DE LA HERENCIA
En la determinación del ajuar, se debe distinguir entre inmuebles destinados a vivienda habitual o al uso residencial del causante. Por otro lado, no habrían de considerarse afectos al uso personal de la persona causante aquellos inmuebles arrendados ni tampoco los cedidos gratuitamente a familiares o a terceros en el momento del devengo.
10. DISPOSICIONES PUBLICADAS EN EL MES DE FEBRERO DE 2026
11. CALENDARIO FISCAL PARA EL MES DE MARZO DE 2026

1. CREACIÓN DE LA BASE ÚNICA DE CONOCIMIENTO (BUC)

En el marco del nuevo modelo de gestión informática de los Tribunales Económico-Administrativos (TEA) y de la Dirección General de Tributos (DGT), aprobado por la Resolución de 13 de enero de 2021 de la Secretaría de Estado de Hacienda, se está desarrollando la **Base Única de Conocimiento (BUC)**.

El proyecto, impulsado conjuntamente por TEA, DGT y la Agencia Estatal de Administración Tributaria (AEAT), con participación de la Dirección General del Catastro (DGC), tiene como finalidad mejorar la atención al ciudadano, reducir los tiempos de tramitación y optimizar recursos mediante una gestión digital integral y el uso de infraestructuras comunes.

Objetivo principal

La BUC centralizará **en una única base de datos los criterios tributarios actualmente dispersos en:**

- Resoluciones de los TEA
- Consultas vinculantes de la DGT
- Programa INFORMA de la AEAT

De este modo, permitirá ofrecer una interpretación unificada y actualizada sobre cada cuestión tributaria, integrando además la jurisprudencia nacional y europea cuando proceda.

Funcionalidades clave

- Almacenamiento y gestión integral de criterios tributarios.
- Vinculación de criterios con los preceptos normativos concretos (hasta nivel de fracción de artículo).
- Consulta accesible tanto para ciudadanos (a través de las sedes electrónicas) como para personal interno (intranet).
- Desarrollo de buscadores avanzados de documentos y criterios.
- Integración con las nuevas aplicaciones de gestión de TEA y DGT.

El proyecto cuenta con un Consejo Rector para su gobernanza y con la colaboración del BOE para la descarga automatizada y estructurada de normativa.

Calendario previsto

Está prevista una versión básica de la BUC a lo largo de 2026, con finalización de desarrollos en el primer semestre e implantación en el segundo. Entre los hitos pendientes destacan la migración y depuración de bases de datos existentes, la actualización automática de cambios normativos y el despliegue en sedes electrónicas.

Evolución futura

Tras su implantación, se contempla la incorporación de herramientas de inteligencia artificial para apoyar la migración de datos, la generación de resúmenes y la elaboración

de propuestas de respuesta a contribuyentes, siempre bajo supervisión humana.

En definitiva, **la BUC supondrá un avance significativo en transparencia, seguridad jurídica y reducción de la conflictividad tributaria**, facilitando el acceso al criterio vigente sobre cada materia fiscal.

2. IRPF. DEDUCCIÓN POR INVERSIÓN EN VIVIENDA HABITUAL TRAS LA EXTINCIÓN DE CONDOMINIO POR DIVORCIO

La Dirección General de Tributos, en la **consulta vinculante V1539-25, de 26 de agosto**, analiza el alcance de la deducción por inversión en vivienda habitual en supuestos de **extinción de condominio derivada de divorcio**, cuando uno de los excónyuges adquiere la plena propiedad del inmueble y asume la totalidad de la deuda hipotecaria.

Tributos confirma que el contribuyente podrá **aplicar la deducción en el IRPF por el 100 % de las cantidades satisfechas** en concepto de amortización e intereses del préstamo hipotecario, siempre que la vivienda hubiera sido adquirida con anterioridad al **1 de enero de 2013** y resulte de aplicación el **régimen transitorio** previsto en la disposición transitoria decimoctava de la LIRPF.

El criterio se fundamenta en la doctrina del TEAC (resolución de 1 de octubre de 2020, unificación de criterio), que admite la deducción íntegra cuando concurran los siguientes requisitos:

- Que el contribuyente hubiera venido practicando la deducción por su participación en la vivienda en ejercicios anteriores a 2013.
- Que la extinción del condominio se produzca en un supuesto legalmente admisible, como el divorcio, y que el excónyuge transmitente también hubiera tenido derecho a deducción no agotado.
- Que el consultante asuma de forma exclusiva la obligación de reembolso del préstamo hipotecario original.

La deducción correspondiente a la parte de vivienda adquirida al excónyuge queda **limitada al importe que este último hubiera podido deducir** de haber mantenido la copropiedad, evitando así una ampliación indebida del derecho a deducción.

En ningún caso resultan deducibles las cantidades satisfechas para la adquisición de la cuota indivisa del excónyuge que **no estén vinculadas al préstamo hipotecario originario**.

3. IRPF. LAS REFORMAS INTEGRALES EN UNA VIVIENDA CONSTITUYEN UNA MEJORA QUE AUMENTA SU VALOR DE ADQUISICIÓN

El Tribunal Económico-Administrativo Regional de Madrid, en su Resolución de 25 de

noviembre de 2025 (RG 28/20118/2024), analiza una cuestión recurrente en el ámbito del IRPF: la correcta calificación de las obras realizadas en un inmueble como **gastos de conservación y reparación** o como **gastos de mejora**, dado su impacto directo en el cálculo de la ganancia o pérdida patrimonial en caso de transmisión.

Marco normativo

De acuerdo con los artículos 34 y siguientes de la Ley del IRPF, la ganancia o pérdida patrimonial se determina por diferencia entre el valor de transmisión y el valor de adquisición.

Este último incluye el coste de las inversiones y mejoras realizadas, pero **excluye los gastos de conservación y reparación**.

Por tanto, **la calificación de las obras resulta determinante** para la tributación futura.

Criterios jurisprudenciales aplicables

El TEAR se apoya en la doctrina del Tribunal Superior de Justicia de Madrid y del Tribunal Supremo:

- **Obras de mejora:** aquellas que aumentan la capacidad productiva o de uso del inmueble o prolongan su vida útil.
- **Obras de conservación o reparación:** las destinadas al mantenimiento del uso normal del bien o a la mera sustitución de elementos deteriorados.

El Tribunal destaca especialmente la Sentencia 247/2024, de 10 de abril, del TSJ de Madrid, que consideró mejoras determinadas actuaciones integrales (albañilería, electricidad, fontanería, suelos, carpintería, etc.) por implicar una renovación sustancial del inmueble y un **alargamiento de su vida útil**.

El caso concreto

En el supuesto analizado, la Administración calificó como gastos de conservación diversas actuaciones (reforma de baño y cocina, sustitución de instalaciones eléctricas y de fontanería, cambio de suelos y ventanas), considerando mejora únicamente la instalación de climatización por tratarse de un elemento inexistente previamente.

Sin embargo, el TEAR concluye que las obras constituyeron una **reforma integral**, atendiendo al alcance acreditado mediante facturas, presupuestos y documentación técnica (demolición de tabiquería, renovación completa de instalaciones, sustitución de puertas y ventanas, etc.).

En consecuencia, estima la reclamación del contribuyente y reconoce el carácter de **mejoras**, permitiendo su incorporación al valor de adquisición del inmueble.

Relevancia probatoria

El Tribunal subraya que se trata de una cuestión eminentemente probatoria. Resultan determinantes:

- Dictámenes técnicos de profesionales competentes
- Visado o calificación colegial del proyecto
- Facturas y presupuestos detallados
- Documentación gráfica
- Calificación como obras de rehabilitación a efectos de IVA (tipo reducido del 10%), cuando concurren los requisitos cualitativos y cuantitativos exigidos

Conclusión práctica

La resolución refuerza que una **reforma integral debidamente acreditada puede calificarse como mejora**, incrementando el valor de adquisición del inmueble y reduciendo la ganancia patrimonial futura.

La correcta planificación documental y técnica de las obras será clave para sostener su tratamiento fiscal favorable.

4. IS. EL TS ESTABLECE QUE LOS GASTOS CONTABLES ERRÓNEOS DEBEN IMPUTARSE AL EJERCICIO DEL IS EN EL QUE SE PRODUCE LA CONTABILIZACIÓN DEL ERROR, Y NO RETROACTIVAMENTE AL EJERCICIO EN QUE DEBIÓ HABERSE CONTABILIZADO

Tribunal Superior de Justicia de Andalucía

Sentencia 3788/2025, de 21 de octubre (Recurso 2105/2021)

Una sociedad solicitó la rectificación del **Impuesto sobre Sociedades 2018** tras reformular sus cuentas en 2019 por un cambio de criterio relativo a la atribución de rentas de una sociedad civil participada al 50%.

La entidad pretendía:

- Revertir rentas imputadas en 2018.
- Rectificar la autoliquidación del IS 2018.
- Obtener la devolución de 1.240,84 €.

La AEAT y el Tribunal Económico Administrativo Regional de Andalucía (TEARA) denegaron la solicitud. El asunto llegó al TSJ.

Criterio del Tribunal

El TSJ desestima el recurso y confirma la denegación de la rectificación.

Clave principal:

Los errores contables deben imputarse fiscalmente en el ejercicio en que se detectan y se contabiliza su corrección, no en el ejercicio original.

Fundamento jurídico

El Tribunal aplica la **Norma 22 del Plan General de Contabilidad**, que establece que: Los errores contables de ejercicios anteriores se subsanan en el ejercicio en que se detectan.

Además, recuerda la doctrina del Tribunal Supremo (SSTS de 25 de octubre de 2021 y 23 de abril de 2024):

- La reformulación de cuentas produce efectos fiscales en el ejercicio en que se realiza.
- No procede la retroacción salvo que la imputación posterior genere una tributación inferior indebida.
- En este caso, no se acreditó perjuicio para la Hacienda Pública (STSJ-And-2105-2021).

Otros aspectos relevantes

- La parte recurrente no combatió expresamente el argumento central relativo a la Norma 22 PGC.
- No quedó suficientemente acreditado que la modificación contable alterase efectivamente la base imponible de 2018.
- La reformulación contable en 2019 no habilita automáticamente la rectificación del ejercicio 2018.

Impacto práctico para las empresas

- ✓ Detectar un error contable en un ejercicio posterior no permite, por regla general, rectificar ejercicios anteriores.
- ✓ La corrección debe integrarse en el ejercicio en que se detecta el error. Es esencial analizar el impacto en la base imponible y fundamentar jurídicamente la solicitud de rectificación.
- ✓ En vía contenciosa, es imprescindible rebatir todos los argumentos jurídicos de la Administración.

5. IP. PRÓXIMA SENTENCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL SOBRE EL IMPUESTO SOBRE EL PATRIMONIO

El Tribunal Constitucional prevé dictar sentencia en marzo de 2026 sobre el recurso de inconstitucionalidad interpuesto contra las modificaciones del Impuesto sobre el

Patrimonio introducidas por la Ley de Presupuestos Generales del Estado para 2021.

El eventual fallo puede afectar a las autoliquidaciones correspondientes a los ejercicios **2021, 2022, 2023 y 2024**, comprometiendo aproximadamente **6.700 millones de euros recaudados** desde 2021.

Objeto del recurso

El recurso cuestiona dos modificaciones esenciales:

a) Carácter permanente del impuesto

Se impugna la supresión de su naturaleza temporal —vigente desde 2011— y su configuración como tributo de carácter indefinido mediante Ley de Presupuestos. El argumento central se fundamenta en el artículo 134 de la Constitución Española (CE), al entender que la Ley de Presupuestos no puede crear tributos ni alterar de forma sustancial su configuración esencial.

b) Incremento del tipo marginal máximo

Se elevó el tipo máximo del 2,5% al 3,5%, lo que, según los recurrentes, podría vulnerar los principios de capacidad económica y no confiscatoriedad (art. 31.1 CE), especialmente en supuestos de activos no productivos.

Efectos potenciales de la sentencia

Conforme a la doctrina consolidada del Tribunal Constitucional (TC) en materia tributaria:

- La eventual declaración de inconstitucionalidad no **generaría efectos generales automáticos**.
- **Solo podrían beneficiarse** quienes hayan:
 - Impugnado en plazo sus autoliquidaciones, y
 - Mantengan el procedimiento vivo en la fecha del fallo (sin sentencia firme).

En tal caso, cabría la devolución de ingresos indebidos junto con los correspondientes intereses.

Consideraciones procedimentales relevantes

La presentación de solicitud de rectificación:

- **Interrumpe la prescripción del derecho de la Administración a comprobar y liquidar.**
- Mantiene el ejercicio abierto tanto para eventuales devoluciones como para actuaciones inspectoras.
- Puede generar riesgos adicionales en supuestos de:
 - Valoraciones controvertidas.
 - Aplicación del régimen de empresa familiar.

- Aplicación del límite conjunto IRPF–Patrimonio.

Resulta imprescindible realizar un análisis caso por caso antes de promover actuaciones.

Impacto presupuestario y calendario

La resolución, inicialmente prevista para 2024, ha sido sucesivamente pospuesta hasta 2026, ampliando el número de ejercicios potencialmente afectados y el volumen económico en juego.

Recomendaciones prácticas

- Revisar la situación procesal de cada ejercicio.
- Evaluar contingencias fiscales latentes antes de iniciar rectificaciones.
- Analizar impacto financiero y contable en grupos patrimoniales.
- Preparar estrategia procesal ante distintos escenarios de fallo (estimatorio total, parcial o desestimatorio).

6. IP. EXENCIÓN EN EL IMPUESTO SOBRE EL PATRIMONIO DE PARTICIPACIONES EN EMPRESA FAMILIAR

Analizamos la Sentencia 3953/2025 del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (12 de noviembre de 2025), Recurso 3199/2023.

El Tribunal analiza la procedencia de la **exención en el Impuesto sobre el Patrimonio (IP)** respecto de participaciones en diversas sociedades familiares durante los ejercicios 2014 a 2017.

La Inspección y el TEARC negaron la exención al considerar incumplidos los requisitos del artículo 4.Ocho.Dos de la Ley 19/1991 (LIP), principalmente por:

- Falta de actividad económica real (especialmente en arrendamiento inmobiliario).
- Inexistencia de empleado válido a jornada completa.
- Incumplimiento del requisito de remuneración del administrador (>50% de rendimientos).
- Existencia de activos no afectos en una de las entidades.
- Imposición de sanciones por aplicación indebida de la exención.

I. Marco normativo aplicable

La controversia gira en torno a la aplicación del artículo 4.Ocho.Dos de la Ley 19/1991 del Impuesto sobre el Patrimonio (LIP), que exige:

1. Que la entidad no tenga por actividad principal la mera gestión de patrimonio mobiliario o inmobiliario.

2. Participación mínima (5% individual o 20% conjunta grupo familiar).
3. Ejercicio efectivo de funciones de dirección con remuneración superior al 50% del total de rendimientos empresariales, profesionales y del trabajo.

Asimismo, la exención solo alcanza al valor proporcional de los **activos necesarios para la actividad económica**, conforme al RD 1704/1999 y al art. 29 LIRPF.

II. Cuestiones controvertidas

La Inspección negó la exención en varias sociedades familiares por:

- Falta de actividad económica real (especialmente en arrendamiento).
- Inexistencia de empleado válido a jornada completa.
- Incumplimiento del requisito de remuneración del administrador.
- Existencia de activos financieros y créditos no afectos.
- Imposición de sanciones por aplicación indebida de la exención. El TEARC confirmó la regularización y las sanciones.

III. Doctrina fijada por el TSJ de Cataluña

Reconocimiento de actividad económica en promoción inmobiliaria

El Tribunal otorga especial relevancia a actuaciones inspectoras previas en IRPF en las que la propia AEAT calificó determinadas operaciones como **actividad económica de promoción inmobiliaria** (ventas tratadas como existencias y no como ganancias patrimoniales).

Claves interpretativas:

- No resulta coherente negar actividad económica en IP cuando la Administración la reconoció previamente en IRPF.
- La calificación tributaria previa constituye un elemento probatorio relevante.
- La actividad de promoción puede mantenerse, aunque existan períodos sin nuevas construcciones, si persiste la gestión de existencias y procesos urbanizadores.

Se reafirma una interpretación material y no meramente formal del concepto de actividad económica.

Arrendamiento y contratación de familiar

La Inspección rechazó la validez del contrato laboral con la esposa del socio mayoritario por entender que debía considerarse relación mercantil.

El Tribunal aplica por analogía la doctrina reciente del Tribunal Supremo (STS 970/2025, rec. 4160/2023):

No puede rechazarse automáticamente el carácter laboral de un contrato **por el mero hecho de existir vinculación societaria o familiar**.

Implicaciones técnicas:

- La Administración no puede desvirtuar “a limine” un contrato laboral formalmente válido.
- La carga probatoria de acreditar simulación o inexistencia de relación laboral corresponde a la Administración.
- La existencia de vínculo conyugal no determina automáticamente inclusión en RETA ni invalida la relación laboral.

Se consolida una línea jurisprudencial garantista frente a presunciones administrativas.**Requisito del 50% de remuneración: cómputo separado**

El Tribunal recuerda la aplicación del artículo 5.2 RD 1704/1999:

- El cálculo del porcentaje debe realizarse **de forma individual para cada entidad**.
- No se incluyen los rendimientos de otras entidades que también cumplan requisitos de exención.
- Tampoco deben computarse los rendimientos derivados de actividades cuyos bienes disfrutan de exención.

Consecuencia práctica relevante:

Si varias sociedades del grupo familiar desarrollan actividad económica, la remuneración percibida en cada una debe analizarse separadamente, evitando “contaminaciones cruzadas”.

Este pronunciamiento resulta especialmente relevante para estructuras holding o grupos familiares diversificados.**Activos afectos: concepto de “necesariedad”**

En relación con la sociedad industrial del grupo (sector oleícola), la Inspección excluyó determinados activos:

- Créditos a socio.
- Créditos a sociedad participada.
- Acciones en entidad financiera.

El Tribunal:

- ✓ Incluye como activo afecto el crédito a otra sociedad del grupo que desarrolla actividad económica.
- × Mantiene la exclusión del crédito personal al socio y de las acciones bancarias por falta de prueba de afectación.

Elemento doctrinal relevante:

Se enfatiza que la ley utiliza el término “activos necesarios”, lo que implica un estándar material de afectación.

La carga probatoria recae en el contribuyente, quien debe acreditar la conexión funcional del activo con la actividad.

Sanciones: desaparición de culpabilidad

Al estimarse sustancialmente el recurso:

- Se anulan las liquidaciones principales.
- Decaen automáticamente las sanciones.

La sentencia refuerza la idea de que la discrepancia interpretativa razonable en materia de empresa familiar excluye culpabilidad.

IV. Impacto práctico para planificación patrimonial

- 1. Seguridad jurídica en grupos familiares

La sentencia protege estructuras empresariales reales frente a interpretaciones excesivamente formalistas.

- 2. Importancia de la coherencia intertributaria

La calificación de actividad económica en IRPF puede proyectarse en IP.

- 3. Gestión documental preventiva

Recomendaciones prácticas:

- Mantener contratos laborales formalizados y documentación acreditativa de funciones.
- Justificar económicamente la existencia de créditos intragrupo.
- Documentar la afectación de inversiones financieras cuando se alegue su necesidad.

- 4. Cómputo estratégico de retribuciones

En grupos con varias sociedades:

- Conviene analizar separadamente la remuneración en cada entidad.
- Evitar concentraciones que puedan distorsionar el requisito del 50%.

V. Conclusión

La Sentencia 3953/2025 del TSJ de Cataluña consolida una interpretación sustantiva y coherente de la exención por empresa familiar en el Impuesto sobre el Patrimonio:

- Refuerza la protección de actividades económicas reales.
- Limita la capacidad de la Administración para rechazar contratos laborales por

mera vinculación familiar.

- Clarifica el cómputo del requisito de remuneración.
- Exige prueba rigurosa para considerar activos como afectos.

Se trata de una resolución de gran interés para estructuras empresariales familiares con actividad inmobiliaria e industrial, especialmente en contextos de planificación patrimonial y sucesoria.

7. ITP. EL TS DETERMINARÁ SI EL TIPO REDUCIDO DE ITP PARA LAS FAMILIAS NUMEROSAS RESULTA APLICABLE CUANDO EL HIJO DEL SUJETO PASIVO QUE ATRIBUIRÍA TAL CONDICIÓN A LA FAMILIA ESTÁ YA CONCEBIDO “NASCITURUS”

Tribunal Supremo – Auto de 14 de enero de 2026 (Rec. 8692/2024)

El Tribunal Supremo ha admitido a trámite un recurso de casación para determinar si puede aplicarse el **tipo reducido en el ITP** por adquisición de vivienda habitual para familia numerosa cuando, en el momento del devengo, el tercer hijo estaba concebido, pero aún no había nacido.

Antecedentes

- Un matrimonio adquirió vivienda en enero de 2019.
- Tributaron por ITP al **6%**.
- Posteriormente solicitaron la devolución de ingresos indebidos alegando que, en la fecha de la compra, la esposa estaba embarazada de su **tercer hijo**, que nació con vida meses después.
- La Administración autonómica denegó el beneficio por no ostentar **formalmente** la condición de familia numerosa en el momento del devengo.
- El Tribunal Superior de Justicia de Madrid estimó el recurso de los contribuyentes, aplicando el artículo 29 del Código Civil (protección del “nasciturus”, esto es, concebido, pero no nacido), entendiendo que debía considerarse nacido para efectos favorables.

Cuestión con interés casacional

El Alto Tribunal deberá decidir si:

Puede aplicarse el beneficio fiscal de familia numerosa cuando, en el momento del devengo del impuesto, el tercer hijo estaba concebido, pero aún no había nacido, sobreviviendo posteriormente.

Normativa objeto de interpretación

- Ley 40/2003 (arts. 2, 5 y 7)

- Ley 58/2003 (arts. 14 y 21)
- Código Civil (arts. 29, 30 y 627)
- Reglamento del ITP (art. 92.1.a)

Claves jurídicas

- El artículo 29 CC reconoce efectos favorables al concebido que nazca con vida.
- En materia tributaria rige el principio de **interpretación estricta de los beneficios fiscales** (art. 14 LGT).
- El devengo determina las circunstancias relevantes de la obligación tributaria (art. 21 LGT).
- Debate central: ¿Puede extenderse la ficción civil del “nasciturus” al ámbito tributario para consolidar un beneficio fiscal?

Situación actual

El Tribunal Supremo admite el recurso por existir:

- Interpretaciones contradictorias entre tribunales.
- Ausencia de jurisprudencia específica sobre esta cuestión.

El Auto no resuelve el fondo, pero abre la puerta a que el Supremo fije doctrina sobre la incidencia del embarazo en la aplicación de beneficios fiscales por familia numerosa.

8. IAE – CÁLCULO DEL IMPORTE NETO DE LA CIFRA DE NEGOCIOS EN GRUPOS MERCANTILES

TEAC, Resolución de 18 de septiembre de 2025 (R.G. 8251/2024)

Cuestión controvertida

El Tribunal Económico-Administrativo Central analiza cómo debe calcularse el **importe neto de la cifra de negocios (INCN)** a efectos de aplicar la exención del artículo 82.1.c) del TRLRHL en el **Impuesto sobre Actividades Económicas (IAE)** cuando la entidad forma parte de un grupo de sociedades.

En concreto, se discute si:

- Debe tomarse el importe agregado (suma de las cifras individuales de todas las entidades del grupo, sin eliminar operaciones internas), o
- El importe consolidado (el resultante tras eliminar operaciones intragrupo).

Criterio del TEAC

El TEAC confirma el criterio de la Administración y establece que:

- Cuando una entidad forma parte de un grupo en el sentido del artículo 42 del Código de Comercio, el INCN debe referirse al **conjunto de entidades del grupo**,

entendido como la suma de las cifras individuales, sin eliminar operaciones intragrupo.

- **No procede** tomar el importe consolidado que figura en el modelo 220 del Impuesto sobre Sociedades.

El Tribunal fundamenta su decisión en:

- El tenor literal del artículo 82.1.c) TRLRHL.
- La Orden HAC/85/2003.
- Doctrina de la DGT (consulta V0246-05).
- Jurisprudencia del Tribunal Supremo (STS 8-6-2015).
- La finalidad antifragmentación reforzada por la Ley 11/2021.

Sobre la alegación de entidad patrimonial

La reclamante alegó ser una **holding pura (entidad patrimonial)** sin actividad económica y, por tanto, no sujeta al IAE.

El TEAC rechaza esta pretensión porque:

- En sus autoliquidaciones del Impuesto sobre Sociedades no marcó la casilla de entidad patrimonial.
- No instó la rectificación de dichas autoliquidaciones.
- Las cuentas anuales aportadas no desvirtúan la presunción de veracidad de las declaraciones tributarias (art. 108.4 LGT).

Asimismo, confirma que la baja en el IAE no puede tener efectos retroactivos sin prueba suficiente del cese efectivo de actividad.

Conclusión

El TEAC **desestima la reclamación** y confirma:

Que el umbral del millón de euros para la exención del IAE debe calcularse sobre el **importe agregado del grupo**, incluyendo operaciones internas.

Que no procede la consideración de entidad patrimonial ni la baja retroactiva en el IAE sin rectificación previa del IS.

Impacto práctico

- Refuerza la interpretación estricta de la regla antifragmentación en el IAE.
- Aclara que la referencia al “conjunto del grupo” implica suma agregada, no cifra consolidada.
- Subraya la importancia de la coherencia entre declaraciones del IS y la posición defendida en vía económico-administrativa.

9. LISD - EL TEAC DETERMINA LOS BIENES INCLUIDOS EN EL CONCEPTO DE AJUAR DOMÉSTICO, QUE NO PUEDE COMPRENDER SIN MÁS UN PORCENTAJE SOBRE LA TOTALIDAD DE LA HERENCIA

TEAC. Resolución de 30 de mayo de 2025 (R.G. 6258/2024)

Impuesto sobre Sucesiones y Donaciones (ISD). Ajuar doméstico y determinación de la base imponible

El Tribunal Económico-Administrativo Central estima la reclamación interpuesta contra liquidación provisional dictada por la Oficina Nacional de Gestión Tributaria en relación con el ISD, anulando el acto impugnado.

Cálculo del ajuar doméstico

El TEAC analiza la correcta determinación del ajuar doméstico conforme al artículo 15 de la Ley 29/1987 (LISD) y la doctrina del Tribunal Supremo (STS 19 de mayo de 2020).

Criterio reiterado:

- El ajuar doméstico comprende únicamente los **bienes muebles afectos al servicio de la vivienda familiar o al uso personal del causante**.
- La presunción del **3% del caudal relicto es “iuris tantum”**, por lo que admite prueba en contrario.
- No forman parte del ajuar:
 - Inmuebles en general.
 - Bienes productivos.
 - Dinero, valores mobiliarios y activos financieros.
 - Bienes afectos a actividades económicas.

Inmuebles y ajuar doméstico

El Tribunal distingue:

- **Viviendas destinadas a residencia del causante** (habitual o segundas residencias): pueden integrar la base para calcular el 3%.
- **Inmuebles arrendados o cedidos gratuitamente** a terceros en el momento del devengo: no deben incluirse, al no estar afectos al uso personal del causante.

En el caso concreto, el inmueble de Barcelona no constituía residencia habitual ni segunda residencia de la causante, pues estaba ocupado por su hija (copropietaria al 50% y empadronada en él). El hecho de que se declarara como “imputación de renta inmobiliaria” en IRPF no implica disponibilidad efectiva ni afectación al uso personal.

Conclusión: **no debía computarse para el cálculo del ajuar doméstico**

Doctrina relevante para la práctica profesional

1. El 3% del ajuar doméstico no se aplica automáticamente sobre todo el caudal

relicto.

2. Solo deben incluirse inmuebles efectivamente destinados a residencia del causante.
3. La mera imputación de renta inmobiliaria en IRPF no acredita afectación al uso personal.
4. En sucesiones testadas, la base imponible debe respetar estrictamente las disposiciones del testamento.
5. El artículo 27 LISD no permite reconstruir ficticiamente la herencia conforme a reglas de sucesión intestada si existe testamento válido.

10 .DISPOSICIONES PUBLICADAS DURANTE LOS MESES DE ENERO Y FEBRERO DE 2026

Medidas urgentes

Real Decreto-ley 1/2026, de 27 de enero, de ayudas a las víctimas de los accidentes ferroviarios de Adamuz (Córdoba) y Gélida (Barcelona).

Jefatura del Estado. B.O.E. núm. 25 de 27 de enero de 2026.

Medidas urgentes

Real Decreto-ley 2/2026, de 3 de febrero, por el que se adoptan medidas urgentes para hacer frente a situaciones de vulnerabilidad social, en materia tributaria y relativas a los recursos de los sistemas de financiación territorial.

Jefatura del Estado. B.O.E. núm. 31 de 4 de febrero de 2026.

Impuestos

Orden HAC/56/2026, de 22 de enero, por la que se modifica la Orden HFP/826/2022, de 30 de agosto, por la que se aprueba el modelo 587 «Impuesto sobre los Gases Fluorados de Efecto Invernadero. Autoliquidación» y el modelo A23 «Impuesto sobre los Gases Fluorados de Efecto Invernadero. Solicitud de devolución», se determinan la forma y procedimiento para la presentación de los mismos, y se regulan la inscripción en el Registro territorial y la llevanza de la contabilidad de existencia.

Ministerio de Hacienda. B.O.E. núm.32 de 5 de febrero de 2026.

Medidas urgentes

Real Decreto-ley 5/2026, de 17 de febrero, por el que se adoptan medidas urgentes en respuesta a los daños causados por diversos fenómenos meteorológicos adversos, de especial afectación en las comunidades autónomas de Andalucía y Extremadura.

Jefatura del Estado. B.O.E. núm.44 de 19 de febrero de 2026.

DISPOSICIONES AUTONÓMICAS Y FORALES

COMUNIDAD AUTÓNOMA DEL PRINCIPADO DE ASTURIAS

Presupuestos

Ley del Principado de Asturias 5/2025, de 31 de diciembre, de Presupuestos Generales para 2026.

B.O.E. núm. 35 de 9 de febrero de 2026.

COMUNIDAD AUTÓNOMA DE GALICIA

Presupuestos

Ley 4/2025, de 23 de diciembre, de presupuestos generales de la Comunidad Autónoma de Galicia para el año 2026.

B.O.E. núm. 40 de 14 de febrero de 2026.

COMUNIDAD FORAL DE NAVARRA

Medidas tributarias

Ley Foral 17/2025, de 22 de diciembre, de modificación de diversos impuestos y otras medidas tributarias.

Ley Foral 18/2025, de 22 de diciembre, del impuesto complementario para garantizar un nivel mínimo global de imposición para los grupos multinacionales y los grupos nacionales de gran magnitud.

B.O.E. núm. 46 de 20 de febrero de 2026.

II. CALENDARIO FISCAL PARA EL MES DE MARZO DE 2026

HASTA EL DE 2 DE MARZO

IVA

- Enero 2026. Autoliquidación: 303
- Enero 2026. Grupo de entidades, modelo individual: 322
- Enero 2026. Grupo de entidades, modelo agregado: 353
- Enero 2026. Operaciones asimiladas a las importaciones: 380

Impuesto sobre Sociedades

- Entidades cuyo ejercicio coincida con el año natural: opción/renuncia a la opción para el cálculo de los pagos fraccionados sobre la parte de base imponible del período de los tres, nueve u once meses de cada año natural: 036
- Si el período impositivo no coincide con el año natural, la opción/renuncia por esta modalidad de pagos fraccionados se ejercerá, en los primeros dos meses de cada periodo impositivo o entre el inicio de dicho periodo impositivo y el fin del plazo para efectuar el primer pago fraccionado, si este plazo es inferior a dos meses: 036

Impuestos Medioambientales

- Enero 2026. Impuesto especial sobre los envases de plástico no reutilizables. Presentación contabilidad y libro registro de existencias

Declaración anual de consumo de energía eléctrica

- Año 2025: 159

Declaración informativa anual de operaciones realizadas por empresarios o profesionales adheridos al sistema de gestión de cobros a través de tarjetas de crédito o débito

- Año 2025: 170

Declaración informativa mensual de las operaciones realizadas por los empresarios o profesionales adheridos al sistema de gestión de cobros a través de cualquier tipo de tarjetas y mediante pagos asociados a números de teléfono móvil

- Enero 2026: 170

Declaración informativa mensual de cuentas en toda clase de instituciones financieras y resumen anual de retenciones e ingresos a cuenta sobre rendimientos del capital mobiliario y rentas obtenidas por la contraprestación derivada de cuentas en toda clase de instituciones financieras

- Enero 2026: 196

Declaración informativa anual de planes de ahorro a largo plazo

- Año 2025: 280

Declaración anual de operaciones con terceras personas

- Año 2025: 347

Autoliquidación de la aportación a realizar por los prestadores del servicio de comunicación audiovisual televisivo y por los prestadores del servicio de intercambio de videos a través de plataforma de ámbito geográfico estatal o superior al de una Comunidad Autónoma

Año 2025: 792

HASTA EL 12 DE MARZO**INTRASTAT - Estadística Comercio Intracomunitario**

- Febrero 2026. Obligados a suministrar información estadística

HASTA EL 20 DE MARZO**Renta y Sociedades**

Retenciones e ingresos a cuenta de rendimientos del trabajo, actividades económicas, premios y determinadas ganancias patrimoniales e imputaciones de renta, ganancias derivadas de acciones y participaciones de las Instituciones de Inversión Colectiva, rentas de arrendamiento de inmuebles urbanos, capital mobiliario, personas autorizadas y saldos en cuentas y, de rentas de no residentes obtenidas sin establecimiento permanente.

- Febrero 2026. Grandes empresas: 111, 115, 117, 123, 124, 126, 128, 216, 230

IVA

- Febrero 2026. Declaración recapitulativa de operaciones intracomunitarias: 349
- Solicitud de devolución por sujetos pasivos en el régimen simplificado del IVA y que ejerzan la actividad de transporte de viajeros o de mercancías por carretera, por adquirir determinados medios de transporte: 308

Impuesto sobre las Primas de Seguros

- Febrero 2026: 430

Impuestos Especiales de Fabricación

- Diciembre 2025. Grandes empresas: 561, 562, 563
- Febrero 2026: 548, 566, 581
- Febrero 2026: 573 (Autoliquidación), A24 (Solicitud de devolución)
- Declaración de operaciones por los destinatarios registrados y representantes fiscales: 510

Impuesto Especial sobre la Electricidad

- Febrero 2026. Grandes empresas: 560

Impuestos Medioambientales

- Febrero 2026. Impuesto especial sobre los envases de plástico no reutilizables. Autoliquidación: 592

Impuesto Especial sobre las Transacciones Financieras

- Febrero 2026: 604

HASTA EL 30 DE MARZO**IVA**

- Febrero 2026. Autoliquidación: 303
- Febrero 2026. Grupo de entidades, modelo individual: 322
- Febrero 2026. Grupo de entidades, modelo agregado: 353
- Febrero 2026. Operaciones asimiladas a las importaciones: 380

HASTA EL 31 DE MARZO**IVA**

- Febrero 2026. Ventanilla única - Régimen de importación: 369
- Tercer trimestre 2025: solicitud de reembolso en el marco de las relaciones diplomáticas, consulares y de los Organismos Internacionales reconocidos por España: 362
- Tercer trimestre 2025: solicitud de reembolso de las cuotas tributarias soportadas relativas a la Organización del Tratado del Atlántico Norte, a los Cuarteles Generales Internacionales de dicha Organización y a los Estados parte en dicho Tratado: 364
- Tercer trimestre 2025: solicitud de reembolso de las cuotas tributarias soportadas por las fuerzas armadas de los Estados miembros de la UE: 381

Impuesto sobre Hidrocarburos

- Año 2025. Relación anual de destinatarios de productos de la tarifa segunda: 512

- Año 2025. Relación anual de kilómetros realizados

Impuestos Medioambientales

- Febrero 2026. Impuesto especial sobre los envases de plástico no reutilizables.
Presentación contabilidad y libro registro de existencias

Declaración informativa mensual de las operaciones realizadas por los empresarios o profesionales adheridos al sistema de gestión de cobros a través de cualquier tipo de tarjetas y mediante pagos asociados a números de teléfono móvil

- Febrero 2026: 170

Declaración informativa de valores, seguros y rentas

- Año 2025: 189

Declaración informativa mensual de cuentas en toda clase de instituciones financieras y resumen anual de retenciones e ingresos a cuenta sobre rendimientos del capital mobiliario y rentas obtenidas por la contraprestación derivada de cuentas en toda clase de instituciones financieras

- Febrero 2026: 196

Declaración informativa sobre clientes perceptores de beneficios distribuidos por Instituciones de Inversión Colectiva españolas, así como de aquellos por cuenta de los cuales la entidad comercializadora haya efectuado reembolsos o transmisiones de acciones o participaciones

- Año 2025: 294

Declaración informativa sobre clientes con posición inversora en Instituciones de Inversión Colectiva españolas, referida a fecha 31 de diciembre del ejercicio, en los supuestos de comercialización transfronteriza de acciones o participaciones en Instituciones de Inversión Colectiva españolas

- Año 2025: 295

Declaración informativa sobre bienes y derechos en el extranjero

- Año 2025: 720

Declaración informativa sobre monedas virtuales situadas en el extranjero

- Año 2025: 721

Proaudit

Animal de este mes

El urogallo común o urogallo occidental (*Tetrao urogallus*) es una especie de ave galliforme de la familia Phasianidae. Se distribuye por buena parte de la Europa boreal (Escandinavia, región báltica y Rusia) y en pequeños enclaves de montaña de zonas templadas como la cornisa cantábrica, los Pirineos, los Alpes y el Jura.

En España, desde 1979 se ha vedado la caza de esta especie, y desde 1986 tiene la catalogación de especie protegida, aunque esto no ha supuesto un incremento en la población hasta el momento. Se le considera una reliquia de la era glaciaria, pues tras este período la población se fue desplazando a las regiones frías de Europa y la alta montaña. Los esfuerzos e inversiones realizadas no han conseguido detener el declive de una especie que se encuentra en una situación dramática.

Esta información es proporcionada gratuitamente por *Proaudit *SLP.

Este boletín tiene carácter meramente informativo y de ninguna forma representa la opinión de *Proaudit o de cualquier de sus socios o trabajadores. *Proaudit no es responsable de ninguna consecuencia de cualquier acción que resulte del uso de la información contenida en este boletín ni garantiza la veracidad de la información.

Se recuerda a los usuarios que esta información cambia con frecuencia y cualquier usuario tiene que verificar que este boletín representa las leyes, reglas y regulaciones vigentes en el momento de su uso. En caso de cualquier duda por favor contacte con nosotros para cualquier aclaración.

 Via Laietana, 45, esc. A, 4º 2ª Barcelona 08003

 + 34 93 488 31 31

 +34 93 317 56 97

 info@proaudit.es

 proaudit.es

 linkedin.com/company/proaudit-s.l.p.